

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003240

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-07-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кутняк Остап Русланович

2. Ostap Kutniak

Кваліфікація: 191

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0000-7129-944X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 191

Назва наукової спеціальності: Архітектура та містобудування

Галузь / галузі знань: архітектура та будівництво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Архітектура та містобудування

Дата захисту: 28-08-2025

Спеціальність за освітою: 191 Архітектура та містобудування

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9807

Повне найменування юридичної особи: Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02214165

Місцезнаходження: вул. Вознесенський узвіз, буд. 20, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02214165

Місцезнаходження: вул. Вознесенський узвіз, буд. 20, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 67, 67.01.11

Тема дисертації:

1. Принципи архітектурно-планувальної організації центрів мистецтва на основі трансформації промислових споруд
2. Principles of architectural and planning organization of art centers based on the transformation of industrial buildings

Реферат:

1. Дисертацію присвячено архітектурно-планувальній організації центрів мистецтва, створених на основі трансформації промислових споруд. Обґрунтовано актуальність теми в контексті урбаністичного розвитку, культурної переорієнтації постіндустріальних територій, а також необхідності збереження архітектурної спадщини. Визначено об'єкт, предмет, мету, завдання та методи дослідження, наведено наукову новизну, практичну значущість отриманих результатів та напрямки їх впровадження. У першому розділі проаналізовано історичні, соціально-економічні та архітектурні передумови процесу реновації промислових об'єктів. Визначено головні типи редевелопменту: повний, частковий та поверхневий, розкрито їхню специфіку та залежність від характеру об'єкта, технічного стану і потреб середовища. Опрацьовано

нормативно-правову базу, що регламентує процес трансформації промислових будівель в Україні, зокрема для впровадження мистецьких функцій. Досліджено наукові джерела щодо архітектурно-планувальних, урбаністичних та соціокультурних аспектів ревіталізації. Проаналізовано закордонний і вітчизняний досвід переосмислення промислової архітектури, виявлено залежності організації простору від типологічних, регіональних і часових чинників. Обґрунтовано позитивний вплив адаптивного повторного використання на тривалість життєвого циклу будівель. Другий розділ включає формування класифікаційних підходів до оцінки промислових споруд та центрів мистецтва. Визначено типологію індустріальних об'єктів, запропоновано класифікацію арт-центрів за визначеними характеристиками. На основі цього розроблено узагальнену функціональну модель мистецького центру, що включає блоки основних, супутніх та додаткових функцій. Побудовано функціональну схему з шести ключових зон (експозиційна, перформативна, громадська, службова, обслуговування, інтегральна), а також модель типової промислової споруди з п'яти функціональних блоків. Порівняння просторово-планувальних структур дало змогу виявити морфологічну спорідненість між ними, що створює потенціал для ефективної трансформації. Розроблено чотири моделі трансформації: одноповерхових, малоповерхових, середньо- та багатоповерхових об'єктів, а також промислових комплексів. Для кожної моделі визначено архітектурно-планувальні особливості, умови їх застосування та переваги. Окрему увагу приділено економічним аспектам процесу трансформації: методам оцінки ефективності, потенційним вигодам, ризикам і механізмам стимулювання інвестицій. У третьому розділі визначено наступні принципи архітектурно-планувальної організації центрів мистецтва на основі трансформації промислових споруд: "Принцип збереження структурної цілісності споруди при її рефункціоналізації під мистецьку функцію" полягає у аналізі доречності повторного використання оригінальних конструктивних елементів як частини експозиційного простору. "Принцип адаптивного повторного використання оздоблювальних та конструктивних елементів" полягає у аналізі доречності повторного використання оригінальних конструктивних елементів як частини експозиційного простору. "Принцип контекстуальної інтеграції в процесі модернізації об'ємно-просторової структури" передбачає гармонізацію стилістичних ознак періоду промислового функціонування споруди із сучасними рішеннями організації виставкових та рекреаційних просторів при процесі часткового розширення простору споруди. Окремо систематизовано містобудівні аспекти: роль творчих кластерів, функціональне зонування, фінансові моделі, питання енергоефективності, доступності, логістики та взаємодії з громадою, тощо. Проаналізовано технічні й конструктивні аспекти: методи посилення залізобетонних і сталевих каркасів, етапи будівельних робіт, адаптація інженерних систем. Досліджено формотворчі фактори арт-центрів на предмет визначення специфіки архітектурної форми як інструменту художньої виразності в умовах адаптації промислової спадщини. Визначено, що архітектурна форма зберігає естетичну насиченість навіть за умов зміни функції, і відіграє ключову роль у візуальній комунікації ідентичності об'єкта. У результаті дослідження сформовано загальні висновки. Визначено основні типи реновації промислових споруд, передумови їх адаптивного використання та класифікацію ревіталізації за масштабом втручання. Проведено зіставлення класифікацій промислових будівель і центрів мистецтва, сформовано функціональні моделі обох типів об'єктів та виявлено їхню морфологічну спорідненість. Запропоновано поділ арт-центрів на шість функціональних зон, а також типові моделі трансформації з урахуванням поверховості й просторової структури. Сформульовано принципи та прийоми архітектурно-планувальної організації, засновані на міжнародному досвіді та аналізі технічних і містобудівних чинників. Доведено ключову роль архітектурної форми як засобу художньої виразності, що зберігає естетичний потенціал навіть при зміні функції, та запропоновано систему її комплексного оцінювання.

2. The dissertation is devoted to the architectural and planning organization of art centers created through the transformation of industrial buildings. The relevance of the topic is substantiated in the context of urban development, the cultural reorientation of post-industrial areas, and the need to preserve architectural heritage. The object, subject, aim, research objectives and methods are defined; the scientific novelty, practical significance of the results, and directions for their implementation are presented. The first chapter analyzes the historical, socio-economic, and architectural preconditions of industrial building renovation. The main types of

redevelopment—comprehensive, partial, and superficial—are identified, with an emphasis on their specificity and dependence on the nature of the object, its technical condition, and environmental needs. The legal and regulatory framework governing the transformation of industrial buildings in Ukraine, particularly for cultural purposes, is examined. Scholarly sources on architectural, urban, and sociocultural aspects of revitalization are reviewed. Both domestic and international experiences in rethinking industrial architecture are analyzed, and spatial dependencies based on typological, regional, and temporal factors are identified. The chapter substantiates the positive impact of adaptive reuse on the lifespan of buildings. The second chapter focuses on the development of classification approaches for assessing industrial structures and art centers. A typology of industrial buildings is presented, and a classification of art centers based on key characteristics is proposed. Based on this, a generalized functional model of an art center is developed, comprising blocks of primary, ancillary, and supplementary functions. A functional scheme of six key zones is constructed (exhibition, performative, public, service, support, and integrative), alongside a model of a typical industrial building structured into five functional blocks. A comparison of spatial-planning structures reveals morphological similarities that enable effective architectural transformation. Four transformation models are proposed: for single-story, low-rise, mid-rise and high-rise buildings, as well as for industrial complexes. For each model, architectural-planning features, application conditions, and benefits are defined. Special attention is paid to the economic aspects of transformation: methods for evaluating efficiency, potential benefits, risks, and investment incentive mechanisms. The third chapter formulates the principles of architectural and planning organization of art centers based on the transformation of industrial facilities: The “principle of preserving structural integrity during refunctionalization for artistic use” emphasizes the relevance of reusing original structural elements as part of the exhibition space. The “principle of adaptive reuse of finishing and structural components” supports the selective integration of authentic architectural features into the new functional environment. The “principle of contextual integration in the modernization of spatial structures” promotes the harmonization of stylistic features from the industrial period with contemporary approaches to exhibition and recreational space organization during partial spatial extensions. Urban planning aspects are systematized separately: the role of creative clusters, functional zoning, financial models, energy efficiency, accessibility, logistics, and community engagement. Technical and structural issues are analyzed: methods for strengthening reinforced concrete and steel frames, stages of construction work, and adaptation of engineering systems. The chapter explores the form-making factors of art centers in the context of architectural form as a means of artistic expression within the adaptive reuse of industrial heritage. It is shown that architectural form retains aesthetic richness even under functional transformation and plays a key role in the visual communication of object identity. As a result of the research, general conclusions are formulated. The main types of industrial renovation are defined, along with the prerequisites for adaptive reuse and a classification of revitalization interventions by scale. A comparison of industrial buildings and art centers is performed, resulting in the development of functional models and the identification of morphological correlations. A division of art centers into six functional zones is proposed, as well as typical transformation models based on the number of floors and spatial structure. Principles and techniques of architectural and planning organization are formulated, grounded in international experience and the analysis of technical and urban planning factors.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Кутняк О. Р., Чернявський В.Г. Класифікація будівель арт-центрів у разі формування та розвитку культурного середовища регіонів України. Збірник наукових праць “Українська академія мистецтв”. Київ: НАОМА, 2023. Вип. 33. С. 88-93. URL: <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2023-33-10>
- Кутняк О. Р. Естетично-просторова відповідність мистецьких центрів, сформованих в результаті редевелопменту промислових споруд. Збірник наукових праць “Сучасні проблеми архітектури і містобудування”. Київ: КНУБА, 2024. Вип. 70. С. 236-246. URL: <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2024.70.236-246>
- Кутняк О. Р. Методика та етапи редевелопменту промислових будівель під мистецькі центри. Збірник наукових праць “Теорія та практика дизайну”. Київ: НАУ, 2024. Вип. 34. С. 29-36. URL: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2024.34.4>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0124U001904

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скорик Лариса Павлівна
2. Larysa P. Skoryk

Кваліфікація: к.арх., професор, 18.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3177-4127

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02214165

Місцезнаходження: вул. Вознесенський узвіз, буд. 20, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куцевич Вадим Володимирович
2. Vadim V. Kutsevych

Кваліфікація: д.арх., професор, 18.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6128-7410

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: .Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: .02070090

Місцезнаходження: 04037, просп. Повітрянофлотський, 31, Київ, 04037, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гнатюк Лілія Романівна

2. Liliia Gnatiuk

Кваліфікація: к. арх., доцент, 18.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5853-9429

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний авіаційний університет

Код за ЄДРПОУ: 01132330

Місцезнаходження: проспект Любомира Гузара, буд. 1, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Комаров Кирило Олександрович

2. Kyrylo Komarov

Кваліфікація: к. арх., доцент, 18.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5024-2233

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02214165

Місцезнаходження: вул. Вознесенський узвіз, буд. 20, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Давидов Анатолій Миколайович
2. Anatolii Davydov

Кваліфікація: к. арх., доцент, 18.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2009-1491

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02214165

Місцезнаходження: вул. Вознесенський узвіз, буд. 20, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Олійник Олена Павлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Олійник Олена Павлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Трошкіна Олена Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна